

tékában. A történet hősei, hetven éven felüli öregurak, akik már ingyen utazhatnak. Ezeknek az embereknek az jelenti az egyedüli szórakozást, ha vonaton bejárhatják Magyarországot. Olyan jeles pályatársak partnere lehetek, mint Sinkovits Imre, Bárdy György, Gera Zoltán, Kibédy Ervin és a neves erdélyi színművész, Lohinszky Lóránd.

- Mielőtt e könyvet befejezném, már csupán egyetlen kérdésem van. Ha 1997. augusztusában, a 75. születésnapodon meglátogatna egy jó tündér, s ajándékképpen felajánlaná, hogy teljesíti három kívánságodat, mit kérnél tőle?

- Először is egészséget, mert az a legfontosabb. A második kívánságom az lenne, hogy még az én életemben épüljön fel az új Nemzeti Színház. S végül egy-két jó szerepet is kívánnék magamnak, mielőtt végleg „felszerződnek” a mennyei társulatba.

(A beszélgetést Kárpáti György kilenc évvel ezelőtt, Agárdy Gábor 75. születésnapja alkalmából készítette.)

Agárdy Gábert, a Nemzet színészét 2006. február 1-én 15 órakor kísérték utolsó útjára a Farkasréti temetőben. Temetésére következő számunkban visszatérünk.

*

Az első ízben 2000-ben odaítélt Nemzet Színésze elismerést a jutalmazottak életük végéig viselik; a kitüntető címet egyszerre tizenketten birtokolhatják, s ha valamelyikük elhalálozik, a címet újraadományozzák.

Az Agárdy Gábor halálával megüresedő helyről a temetés utáni hetekben tanácskoznak a Nemzet Színészei; a kiválóságok legutóbb 2005 januárjában ültek össze, akkor Zenthe Ferencet választották maguk közé Bessenyei Ferenc helyére.

* * *

Dr Issekutz Sarolta

Beszámoló

az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület 2005 évi működéséről

Az információs iroda üzemeltetése, a közösség összefogása, bővítése Örményországra is kiterjedően, sikeres volt. Széleskörű információs szolgáltatást bonyolítottunk titkárnő nélkül személyesen, telefon, fax, e-mail és postai úton. A korábbi évek rendezvényei videóra felvett anyaga digitalizálása megtörtént.

Hat pályázatot adtunk be: az Országgyűléshez, a NKÖM-hez, a Fővárosi Közgyűléshez, továbbá az Országos Örmény Önkormányzathoz - a működés biztosítására. Valamennyi támogatást kapott, bár a költségvetés 1/4 részét fedezte csupán.

A személyi jövedelemadó 1 % felajánlásokból 610 eFt támogatást kaptunk, melyet ezúttal is hálásan megköszönünk.

Együtműködésünk az EÖGYKE képviselőiből alakult örmény kisebbségi önkormányzatokkal: I., II., VI., IX., XI., XII., XIII., XIV. és XV. kerületekkel, a Fővárosi Örmény Önkormányzattal, Országos Örmény Önkormányzattal ez évben is sikeres volt, amely együttműködés felértékelődik a jövő évi új választási rendszer bevezetésével.

A hazai örménység érdekképviselete, érdekérvényesítése ügyében állásfoglalásokat tettünk a kisebbségi televízió és választójogi törvény módosítása kapcsán, a kisebbségi nyelvhasználat kérdésében, kisebbségi kultúra megőrzése, kisebbségi médiumok ügyében. Több konferencián vettünk részt e témakörökben. 2005 év áprilisában a Nemzetközi könyvvásáron vettünk részt kiadványainkkal, könyveinkkel, valamint december 18-án a Magyar Művelődési Intézetben könyvkiállításon.

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek havilapunk IX. évfolyamát jelentettük meg, 1600-1800 példányban, ingyenesen, ebből kb. 500 db-ot Erdélyben küldünk szét. A lap kiadásához támogatást csupán 100 e Ft-ot kaptunk (Föv. Kisebbségi Bizottság), továbbá a II. kerülettől külön pályázati támogatás formájában 550 eFt-ot. Az éves költségvetése megközelítőleg 4 millió Ft, melyhez a Fővárosi Örmény Önkormányzat nyújtott segítséget, továbbá támogatta a kiadást 50 eFt-al a XII. ker. ÖKÖ, 100 eFt-al a XI. ker. ÖKÖ. Ebben az évben is megjelent az Évkönyv 200 példányban, főleg a könyvtárak, közgyűjtemények, nagy civil szervezetek részére ingyenesen eljuttatva.

A Fővárosi Örmény Klub a 10. évfolyamát zárta a 10. közös karácsonyunkkal. A klub a társult kerületi örmény önkormányzatok segítségével valósult meg: egy alkalommal az I., VI., XI., XII. kerületi ÖKÖ

rendezett estet, 2 alkalommal a II. ker. ÖKÖ. Egy alkalommal támogatta anyagilag a klubot az OÖÖ és a XIII. kerületi ÖKÖ. A többi alkalom a FÖÖ és az EÖGYKE között oszlott meg.

A Szongott Kristóf díjat idén is átadtuk, immár 7. alkalommal. Díjazottunk **Vicelár Mária**, az *Erzsébetvárosi Örmény Katolikus Plébánia egyháztanácsosa* volt. A díj egy 13 cm átmérőjű bronz Szongott Kristóf plakettből (Török Gábor nagybányai ötvösművész alkotása) és oklevélből áll, könyvajándékokkal.

Idén megtörtén a **kapcsolatfelvétel Örményországgal**, amely talán az év legfontosabb projektje volt. Májusban 28 fős képviselőcsoport, október végén az elnök és tolmácsa vette fel a kapcsolatot az óhazával, a kultúra legfontosabb képviselőivel, melynek során kb. 150 könyvet adományozott az Egyesület a közgyűjteményeknek, protokoll személyeknek. Bemutakozó műsorunkban az erdélyi örmény diaszpórát mutattuk be, kulturális identitásörzését, történelmét versek és zene kíséretében.

Itthon idén 4 kiállítást rendeztünk: januárban a IX. kerületben, áprilisban a genocídium emlékére az Orlay utcai templomunkban, az Aradi Vértanúk emlékünnepségére a Főpolgármesteri Hivatal dísztermében és novemberben a II. kerületben az *Örményországban jártunk. Az örmény népművészet* című nagyszabású kiállítást.

Jerevánban három kiállítást rendeztünk egyszerre: Genocídium emlékkiállítást *Vákár Tibor Ararát szimfónia* grafikasorozatából és *Szabó László* fotóiból, *Lászlóffy Aladár* verseivel, valamint az EÖGYKE által kiadott és támogatott könyvekből. Mindhárom kiállítás anyagát adományoztuk a jereváni társszervezetnek: Örményország-Magyarország Együttműködési Egyesületnek és a közgyűjteményeknek. Két kiállítás anyagát adományoztuk 2005-ben a Gyergyószentmiklósi Plébániának: a *Genocídium emlékkiállítást* és *Gross Arnold grafikusművész életmű kiállítását* vándorkiállítás céljára.

Az Egyesület 2005-ben önállóan nem tudott könyvet kiadni, csupán a 2005 évi évkönyvet, de két könyv megjelenését támogatta: *Enyedi Sándor: Színészek, színházak városok* című kislexikont és *Dr. Száva Tibor Sándor: Magyarörmények az I. világháborúban* című könyvét.

Számtalan **kulturális rendezvényt szerveztünk**, vagy vettünk részt rajta: 1848-49-re emlékeztünk: március 15-én koszorúzásokkal, október 4-én az Aradi Vértanúk emlékünnepség a Városházán, amelyet anyagilag támogatott az Országos, a Fővárosi és több kerületi ÖKÖ is. A rendezvényt kb. 300 fő tisztelte meg jelenlétével. Koszorúztunk Budapesten és Aradon, továbbá október 23-án Budapesten.

Örmény katolikus búcsúkon vettünk részt csoportosan: Szamosújváron (Világosító Szent Gergely), Erzsébetvárosban (Nagyboldogasszony nap) és az Orlay utcában (Fogolykiváltó Boldogasszony).

Irodalmi pódiumműsorokat szerveztünk a kiállítások, kisebbségi napok alkalmából.

Idén is **barangoltunk őseink földjén** augusztus utolsó hetében, immár 9. alkalommal szervezett nagycsoportos utazás során, amelyről nosztalgiaklubot is rendeztünk.

Együttműködtünk és támogattuk az erdélyi (Gyergyószentmiklós, Szamosújvár, Erzsébetváros, Csík-szépvíz) és az Orlay utcai örmény katolikus plébániákat idén is, hogy műemlékeink fennmaradását, állagát megőrizhessük.

Támogattuk erdélyi és hazai társadalmi szervezeteinket természetben (könyvek, kiadványok, kiállítási anyagok) és pénzadományok formájában, segítve működésüket. A pénzbeli céladományokat eljuttattuk a támogatottaknak.

Az év egyik nagy projektje volt a **Vatikáni Örmény Kódexgyűjteményből** a Fővárosi Örmény Önkormányzattal közösen beszerzett és finanszírozott **3 kódexmásolat** bekötött formában történő adományozása a Jereváni Matenadaran kéziratgyűjteménynek, az Országos Széchényi Könyvtárnak és az eredeti tulajdonos Erzsébetvárosi Örmény Katolikus Plébánia Könyvtárának.

Folytattuk a genealógiai kutatásokat, feldolgozása, digitalizálása megtörtént. Sok kutatónak, egyetemistának adtunk segítséget szakdolgozataikhoz, amelynek igen örülünk.

A 2005 év átütő sikere az **örményországi kapcsolatfelvétel** volt, amelynek során igazi örményként fogadtak bennünket. Megdöbbenett mindenkit, hogy mennyire ragaszkodunk gyökereinkhez, kultúránkhöz, hagyományainkhoz, magyar anyanyelvünként, több száz éve elszakadva az óshazától.

Az Egyesület eddigi működését a Magyar Művelődési Intézet által 2005-ben alapított **Pro Cultura Minoritatum Hungariae** emlékplakettel és oklevéllel díjazta, elsőként a hazai örménység köréből, amelyet egy gálaműsor keretében adtak át az Egyesület elnökének, a többi kisebbségi díjazottal együtt. Büszkék vagyunk rá, hogy működésünkre mások is számítanak, és felfigyeltek ránk.

(Az EÖGYKE elnökének beszéde elhangzott a Fővárosi Örmény Klub
2005. december 15-i évzáró rendezvényén)

* * *